

Тернопільська обласна рада
Департамент освіти і науки Тернопільської обласної військової
адміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
протокол № 2 від 26.09. 2025 р.
Голова Мірошніченко Микола Курач

Введено в дію наказом ректора
№ 21 від 26.09. 2025 р.
Ректор Ломаків Афанасій Ломакович

ПОЛОЖЕННЯ
про розробку навчальних і робочих навчальних планів
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

ПОГОДЖЕНО
Голова студентського
самоврядування
Сичов Олександр Сичов
«26» 09 2025 р.

Голова профспілкової організації
студентів Камінська Вікторія Камінська
«26» 09 2025 р.

Кременець, 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про розроблення навчальних і робочих навчальних планів Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (надалі – Положення) регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних робочих навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти (далі – Здобувач) за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка (далі – Академія).

1.2. Положення розроблене на підставі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу»; постанов Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (із змінами), № 1223 від 25 жовтня 2024 р. «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту»; наказів МОН України від 26.01.2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік», від 04.03.2015 р. № 1/9-108 «Щодо листа Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 08.02.2012 р. № 1/9-89», № 206 від 04.03.2024 «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та 016 Спеціальна освіта, за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення», № 192 від 12.02.2025 р. «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями), спеціалізацій предметної спеціальності А4.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови)), спеціалізацій спеціальностей А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями), за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення», № 898 від 25.07.2023 р. «Методичні рекомендації щодо забезпечення якісного вивчення, викладання та використання англійської мови у закладах вищої освіти України»; листів МОН України № 1/9-120 від 11.03.2015 р. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін», № 1/9-126 від 13.03.2015 р. «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році», № 1/9-454 від 25.09.2015 р. «Щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах», № 1/9-377 від 05.06.2018 р. «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», а також Положення про організацію освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка, Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-

трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка.

1.3. Відповідальність за відповідність навчального плану Стандартам вищої освіти (за наявності) та освітньо-професійним програмам покладається на деканів факультетів та завідувачів кафедр за відповідними спеціальностями.

1.4. При розробці навчального плану слід дотримуватися вимог чинних стандартів вищої освіти (освітньо-професійних програм), наказів та інструктивних листів МОН України, цього Положення та інших нормативних документів Академії.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. **Академічна різниця** – це перелік дисциплін чинного навчального плану, які особа, що переводиться, поновлюється, приймається на навчання або бажає продовжити навчання, не вивчала або вивчала не у повному обсязі (менше 75% обсягу навчальної дисципліни, передбаченої чинним навчальним планом підготовки Здобувачів в Академії).

2.2. **Академічна розбіжність** – різниця за обсягом (кількість кредитів та/або навчальних годин) більша, ніж 25% від передбаченої чинним навчальним планом спеціальності; різниця за формою підсумкового семестрового контролю (залік замість екзамену); різниця за змістом між дисципліною, з якої особа атестована раніше, та відповідною їй дисципліною чинного навчального плану спеціальності.

2.3. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час здобуття освіти, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.4. **Атестація здобувачів вищої освіти** – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

2.5. **Галузь знань** – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

2.6. **Графік освітнього процесу** – це документ, який визначає послідовність і почерговість навчання, атестації та канікулярного часу здобувачів всіх спеціальностей з усіх курсів впродовж навчального року.

Графік освітнього процесу обов'язковий для виконання всіма учасниками освітнього процесу.

2.7. **Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

2.8. **Здобувач вищої освіти** – особа, яка навчається в Академії на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

2.9. **Кваліфікація** – сукупність набутих особою відповідно до стандартів вищої освіти компетентностей, що були офіційно визнані на основі оцінювання результатів навчання і засвідчені відповідним документом про вищу освіту.

2.10. **Компетентність** – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

2.11. **Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС)** – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

2.12. **Навчальний модуль** – частина освітньої програми (навчальна дисципліна, практика), що забезпечує формування в особи, яка навчається, певних компетентностей та досягнення нею результатів навчання, визнання яких вимірюється в кредитах ЄКТС.

2.13. **Навчальний план** – документ Академії, який розробляється на основі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін та проходження практик, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного і підсумкового контролю, підсумкової атестації.

2.14. **Освітня діяльність** – діяльність Академії, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб з видачею відповідного документа.

2.15. **Освітньо-професійна програма** – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

2.16. **Освітній процес** – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в Академії через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

2.17. **Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)** – документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми, її зміст, послідовність та організаційні форми вивчення дисципліни, очікувані результати навчання та систему їх оцінювання. Програма навчальної дисципліни входить у структуру робочої програми навчальної дисципліни.

2.18. **Робочий навчальний план** – конкретизація планування освітнього процесу на кожний навчальний рік згідно навчального плану.

2.19. **Спеціалізація** – складова спеціальності, що визначається Академією та передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну програму підготовки здобувачів вищої освіти.

2.20. **Спеціальність** – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

2.21. **Структурно-логічна схема підготовки** – наукове і методичне обґрунтування процесу реалізації освітньо-професійної програми підготовки з визначенням послідовності вивчення навчальних дисциплін.

2.22. **Стандарт вищої освіти** – сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

2.23. **Присвоєння професійних кваліфікацій в разі відсутності професійного стандарту** – це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

2.24. **Якість вищої освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3.1. Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік освітнього процесу;
- план освітнього процесу.

Навчальні плани в Академії складаються для кожного рівня вищої освіти: бакалавр (за нормативним та скороченим термінами здобуття освіти), магістр.

3.2. Загальні реквізити.

3.2.1. Обсяг освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти на базі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС, на базі ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра – 180 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньо-професійної програми за другим (магістерським) рівнем складає 90 кредитів ЄКТС.

3.2.2. Тривалість освітньо-професійної програми бакалавра денної та заочної форм здобуття освіти за нормативним терміном складає 3 роки 10 місяців, за скороченим терміном здобуття освіти – 2 роки 10 місяців. Нормативна тривалість освітньо-професійної програми за освітнім рівнем магістра – 1 рік 4 місяці.

3.2.3. Назва кваліфікації формується із назви освітнього ступеня (бакалавр, магістр), найменування спеціальності, спеціалізації (за наявності), освітньо-професійної програми та відповідає кваліфікації.

3.2.4. Назва професійної кваліфікації є назвою первинної посади, яку може обіймати випускник без досвіду попередньої роботи відповідно до Державного класифікатора професій (ДК:003:2010) (зі змінами).

3.2.5. Присвоєння професійних кваліфікацій має бути обґрунтоване відповідністю результатів навчання за програмою підготовки вимогам професійного стандарту (за його відсутності – освітньо-професійній програмі).

3.2.6. Академія присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації відповідно до законодавства у разі, коли освітньо-професійна програма передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);

- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів ЄКТС для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів – для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

- передбачає наявність порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

Присвоєння додаткової кваліфікації обґрунтовується вибірковою частиною програми підготовки (блок вільного вибору Здобувача), наявністю практичної підготовки і підтверджується підсумковою атестацією.

3.3. Графік освітнього процесу.

3.3.1. У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, на кожний з яких передбачається обсяг теоретичного навчання, види та термін практик, екзаменаційних сесій, канікул, атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях).

3.4. План освітнього процесу.

3.4.1. План освітнього процесу бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти складається з 2 циклів:

- цикл загальної підготовки (включає блок нормативних дисциплін і блок дисциплін вільного вибору Здобувача);

- цикл професійної підготовки (включає блок нормативних освітніх компонентів, блок дисциплін вільного вибору Здобувача).

3.4.2. План освітнього процесу повинен містити відомості про:

- назви нормативних освітніх компонентів циклу загальної підготовки;
- назви вибіркового освітніх компонентів циклу загальної підготовки;
- назви нормативних освітніх компонентів циклу професійної підготовки;
- назви вибіркового освітніх компонентів циклу професійної підготовки;
- форми семестрового контролю (екзамен, залік);
- кількість кредитів ЄКТС, встановлених освітнім компонентам;
- розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами, на аудиторні (лекційні, лабораторні, практичні, семінарські заняття) та самостійну роботу здобувачів;
- кількість тижнів у кожному семестрі;
- загальну кількість годин тижневого навантаження;
- кількість курсових робіт;
- практичну підготовку.

3.4.3. При розробленні навчального плану необхідно враховувати наступне:

- обсяг всіх видів навчального навантаження (освітні компоненти, практики, курсові і кваліфікаційні роботи) Здобувача в плані має бути кратним цілому числу кредитів ЄКТС. Рекомендований обсяг освітніх компонентів – 3 і більше кредитів ЄКТС;

- кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна, заочна форма здобуття освіти) за рівнем вищої освіти «бакалавр» становить від 33,3% до 50%, за рівнем вищої освіти «магістр» – від 26,6 % до 50%. При визначенні кількості годин, що виносяться на аудиторне вивчення ОК, планувати ціле число, кратне тижням семестру (парне), в якому викладається ОК;

- кількість годин самостійної роботи в одному кредиті ЄКТС (денна форма здобуття освіти) за освітніми рівнями бакалавра та магістра становить відповідно від 50% до 66,7% та від 50% до 73,4%;

- якщо курсова робота є складовою ОК, окремі кредити на неї не плануються. В інших випадках – виділяється окремою позицією в навчальному плані обсягом до 3 кредитів ЄКТС. Кількість курсових робіт не повинна перевищувати 1 на навчальний рік. При цьому Здобувачам 1 курсу нормативного терміну здобуття освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти курсові роботи не плануються;

- вивчення всіх ОК завершується заліком або екзаменом. Сумарна кількість екзаменів та заліків з теоретичних дисциплін за навчальний рік не може перевищувати 16;

- на кваліфікаційну (бакалаврську) роботу планується не менше 3 кредитів ЄКТС, на кваліфікаційну (магістерську) роботу – не менше 5 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

4.1. Навчальний план підготовки Здобувачів освітніх ступенів бакалавра та магістра формується деканом факультету спільно із зав.кафедрами та гарантами ОПП у відповідності до освітньо-професійних програм та затверджуються на засіданні Вченої ради Академії у встановленому порядку. У разі змін нормативної бази вносять пропозиції щодо коригування навчальних планів.

Після започаткування освітньої діяльності за певною освітньо-професійною програмою навчальний план розробляється проектною групою цієї освітньо-професійної програми спільно з деканом відповідного факультету і затверджується в установленому порядку.

4.2. Розроблений навчальний план візується деканом факультету і передається на експертизу щодо відповідності діючим в Академії нормативним документам до навчально-методичного відділу Академії.

4.3. Після проходження експертизи в навчально-методичному відділі навчальний план візується керівником навчально-методичного відділу, проректором з навчально-педагогічної роботи та передається на затвердження Вченій раді Академії.

4.4. Після затвердження Вченою радою Академії навчальний план підписується ректором і засвідчується печаткою Академії.

4.5. Навчальний план є чинним упродовж всього терміну здобуття освіти Здобувачів певного року набору.

4.6. У разі необхідності внесення змін до навчальних планів для вступників наступного навчального року до 01 квітня поточного навчального року декан факультету в поданні на розгляд вченої ради Академії обґрунтовує необхідність змін. Зміни в навчальних планах повинні бути наслідком і базуватися на змінах у відповідних освітньо-професійних програмах підготовки Здобувачів. Після затвердження Вченою радою Академії видається наказ по Академії, згідно якого навчальний план вводиться в дію.

4.7. На основі навчального плану щорічно розробляється робочий навчальний план для денної та заочної форм здобуття освіти, що деталізує особливості підготовки Здобувачів у поточному навчальному році.

4.9. Робочий навчальний план формується деканатом на підставі діючого навчального плану з урахуванням графіку освітнього процесу та інших нормативних документів Академії та затверджується наказом ректора на наступний навчальний рік.

5. НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБКИ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

5.1. Компетентності та результати навчання Здобувачів, які навчаються за заочною формою мають відповідати вимогам освітньо-професійних програм, встановлених для відповідного рівня вищої освіти.

5.2. Навчальні плани заочної форми за переліком нормативних дисциплін, загальною кількістю годин та кредитів, формами підсумкового контролю, підсумкової атестації повинні відповідати навчальним планам денної форми здобуття освіти. Перелік дисциплін може відрізнятися тільки за рахунок вибіркового ОК.

5.3. При складанні робочого навчального плану для Здобувачів заочної форми здобуття освіти кількість годин на аудиторні заняття встановлюється у межах 25-30% обсягу аудиторних занять за денною формою здобуття освіти відповідної спеціальності / ОПШ.

5.4. Сесія для заочної форми здобуття освіти – це частина навчального року, протягом якої здійснюються всі форми освітнього процесу, передбачені навчальним планом (лекції, лабораторні, практичні та семінарські заняття, консультації та контрольні заходи).

5.5. Кількість сесій і терміни їх проведення встановлюються графіком освітнього процесу, який розробляє навчально-методичний відділ та узгоджує його з деканами факультетів.

6. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення запроваджується з часу його схвалення Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення виносяться на розгляд Вченої ради Академії та, після ухвалення, вводяться в дію наказом ректора.